

ผลของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองต่อความสามารถ ในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา

Effects of Simulation Based Learning to Enhance Critical Thinking of Nursing Students, Boromarajonani College of Nursing Yala.

มยุรี ยี่ปาโล๊ะ พิชญ์ชญาณิษฐ์ เรืองเรืองกุลฤทธิ จงกรม ทองจันทร์ กมลวรรณ สุวรรณ
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา
ภานุณา เฉลียวศักดิ์
คณะพยาบาลและสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation Base Learning: SBL) และเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) กับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนแบบปกติ ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา ในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 2 ในเรื่องการพยาบาลเด็กไข้เลือดออก กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและทดลองกลุ่มละ 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบประเมินพฤติกรรมความคิดแบบมีวิจารณญาณ เพื่อวัดความสามารถการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ แผนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองรายวิชาการพยาบาลเด็กหัวข้อการพยาบาลเด็กโรคไข้เลือดออก วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ (paired t-test และ Independent t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{34} = 4.5, p < .001$) และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนปกติไม่แตกต่างกัน ($t_{68} = .964, p = .339$)

คำสำคัญ : การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การคิดอย่างมีวิจารณญาณ นักศึกษาพยาบาล

Abstract

The main purpose of this research was to study the effects of simulation based learning to enhance critical thinking of nursing students and compared between control and experimental group. The participants of the study were 3rd year nursing students who studied Nursing Care of Persons with Health Problems I: Nursing care for dengue fever. The students were selected using random sampling. The instrument used in the study was critical thinking behavior, the test of

critical thinking ability (the reliability of the test was at .96). The data were analyzed using mean, standard deviation and paired t-test, Independent t-test.

The results were showed as follow 1) After using simulation based learning, the mean scores of the critical thinking was higher and significantly different at $p < 0.05$ 2) Comparison critical thinking between experimental and control groups was not different.

Keyword : Simulation Base Learning, Critical Thinking, Nursing Students

บทนำ

นักศึกษาพยาบาลเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในระบบสุขภาพ กล่าวคือ เมื่อสำเร็จการศึกษาพยาบาลแล้วจะเป็นบุคลากรที่เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนระบบสุขภาพของประเทศ เนื่องจากวิถีชีวิตในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีการสื่อสาร รวมถึงปัญหาสุขภาพของประชาชนที่มีความหลากหลาย และซับซ้อนมากขึ้น ต้องการเทคโนโลยีการรักษาขั้นสูง หรือแม้กระทั่งนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อคงภาวะสุขภาพดีให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่เว้นแม้กระทั่งผู้ที่อยู่ในวัยสูงอายุต่างมีความต้องการคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสุขภาพเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล พยาบาลจึงจำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วมขั้นสูงในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อดูแลสุขภาพของประชาชน ให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี มีนวัตกรรมพยาบาลเพื่อสนองตอบความต้องการด้านสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานของวิชาชีพพยาบาลที่มีความชำนาญในเทคนิคการปฏิบัติการพยาบาลเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถตอบสนองความ

ต้องการและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่พยาบาลต้องมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวินิจฉัยทางการพยาบาลและการกำหนดแผนการพยาบาล (Klaassens, 1988) เนื่องจากทักษะในการวินิจฉัยทางการพยาบาลต้องใช้การคิดพิจารณาที่ซับซ้อนในการประเมินสถานการณ์ทางการพยาบาล และวิเคราะห์ปัญหาจากข้อมูลที่มีอยู่ ตลอดจนการประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติการพยาบาลอย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละคน รวมทั้งการสื่อสารกับทีมสหสาขาวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการพยาบาลที่ดี ซึ่งความสามารถเหล่านี้ต้องอาศัยพื้นฐานความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้นพยาบาลทุกคนจำเป็นต้องฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ให้เกิดขึ้นภายในตนเอง เริ่มตั้งแต่เป็นนักศึกษาพยาบาล

ในปัจจุบันการศึกษายาบาลมีแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนเรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่สถาบันการศึกษาจัดให้ ตามปรัชญาการศึกษาที่พัฒนาการนิยม หรือประสบการณ์นิยม ที่เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตในสังคม ไม่ใช่การเตรียมตัวเพื่อชีวิตในสังคม การศึกษาต้องสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด และรู้จักแก้ปัญหา ความรู้ที่แท้จริงคือความสามารถในการแก้ปัญหา และการตัดสินใจอย่างถูกต้องในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยผู้สอนต้องจัดประสบการณ์ที่ดั่งาม สอดคล้องกับสภาพสังคมจริง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมด้านวุฒิภาวะของผู้เรียนแต่ละกลุ่มอายุ (สุนทร โคตรบรรเทา, 2553) ในการจัดการศึกษามีวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากมาย เช่น การสอนแบบเน้นปัญหา การสอนแบบเน้นกรณีศึกษา การสอนแบบเน้นการวิจัย การสอนแบบเน้นโครงการ เป็นต้น ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกวิธีการสอนแบบต่างๆให้สอดคล้องและความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระของ

บทเรียนนั้น ๆ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2557; ทิศนา ขัมมณี, 2551)

อย่างไรก็ตาม จะเห็นว่าวิธีการสอนดังกล่าว ยังไม่สามารถเติมเต็มการศึกษาพยาบาลอย่างสมบูรณ์ได้ เนื่องจากการศึกษาพยาบาลเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความเกี่ยวเนื่องกับความปลอดภัยของผู้รับบริการซึ่งมีความรู้สึกรู้สึกคิด สังคม และความเชื่อที่หลากหลาย อีกทั้งการศึกษายังมุ่งหวังที่จะผลิตนักศึกษาพยาบาลให้จบเป็นพยาบาลที่มีความสามารถเผชิญกับสถานการณ์ปัญหาทางสุขภาพ หรือความปลอดภัยของผู้รับบริการ ซึ่งต้องคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ ก่อนตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ทางสุขภาพให้ดีขึ้น ภายใต้สถานะที่มีความกดดันรอบด้าน ต้องแข่งขันกับเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (simulation) เป็นวิธีการสอนที่สามารถเติมเต็มการจัดการศึกษาพยาบาลในสภาพดังกล่าวให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติการพยาบาลที่ถูกต้อง เหมาะสมภายใต้สถานการณ์ปัญหาสุขภาพที่เสมือนจริงได้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2551; บรรจง อมรชีวิน, 2556; Cant & Simon, 2009; Lewis, Strachan, & Smith, 2012; Khalaila, 2014) นอกจากนี้การใช้สถานการณ์จำลองจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ และสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ทางการพยาบาลนี้ได้ดีขึ้น เมื่อต้องขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย กระทั่งจบการศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพในอนาคตได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL)

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) กับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนแบบปกติ

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนียะลา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 70 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ โดยการเรียงลำดับตามเกรดเฉลี่ย หลังจากนั้นจับคู่โดยให้ลำดับเลขคู่กับลำดับเลขคี่ แล้วสุ่มจับเข้าเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยได้กลุ่มทดลองจำนวน 35 ราย เป็นการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) และกลุ่มควบคุมจำนวน 35 ราย เป็นการเรียนการสอนแบบปกติ (การใช้กรณีศึกษา ร่วมกับการบรรยาย)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ เครื่องมือดำเนินการวิจัย และเครื่องมือเก็บข้อมูลวิจัย

1. เครื่องมือดำเนินการวิจัย

1.1 แผนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองรายวิชาการพยาบาลเด็กหัวข้อการพยาบาลเด็กโรคไข้เลือดออก

1.2 Scenario เรื่อง ผู้ป่วยเด็กโรคไข้เลือดออก

1.3 หุ่นมนุษย์เสมือนจริง (High fidelity clinical simulation)

1.4 อุปกรณ์ทางการแพทย์

1.5 รูปแบบการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการสอน

- ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมอะไรบ้าง

- ร่วมตั้งวัตถุประสงค์กับผู้เรียนเพิ่มเติมตามความสนใจของผู้เรียน

- กำหนดบทบาทของผู้เรียน 2 บทบาท

1) ผู้ใช้สถานการณ์ 2) ผู้สังเกตการณ์

- ชี้แจงข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วย

- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ป่วย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ

- แบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) ผู้ใช้สถานการณ์ 2) ผู้สังเกตการณ์

- ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

1.กำหนดปัญหา/ จัดลำดับปัญหา

2. รวบรวมข้อมูล

3. จัดระบบข้อมูล

4. ตั้งสมมติฐาน

5. สรุปอ้างอิง

6. ตัดสินใจ

- ผู้สอนประกอบด้วย 2 คน

คนที่ 1 ควบคุมการทำงานของหุ่นให้เป็นไปตามอาการที่กำหนดใน scenario

คนที่ 2 สังเกตผู้เรียน กระตุ้น และชี้แนะเมื่อผู้เรียนออกนอกประเด็น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสิ้นสุดสถานการณ์จำลอง

- ผู้สอนกำหนดระยะเวลาในการทำกิจกรรม อาจชี้จุดสำคัญหรือหยุดกิจกรรมเพื่ออภิปรายหลักการ ผลกระทบ และวิธีแก้ปัญหาซึ่งกันและกันของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นอภิปรายหลังสถานการณ์จำลอง

- ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น

1. ข้อสรุปของประสบการณ์ที่ได้รับ

2. ประโยชน์ของความรู้ที่ได้รับ

3. การบูรณาการนำประสบการณ์ไปใช้

- ผู้สอนสรุปหลักการแนวคิดวัตถุประสงค์ รวมถึงประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้และสิ่งที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆในอนาคต

สำหรับกลุ่มควบคุม มีการจัดการเรียนการสอนตามปกติโดยใช้กรณีศึกษา ร่วมกับการบรรยาย และจัดให้นักศึกษาได้เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง นอกเวลาเรียน ส่วนกลุ่มทดลองให้นักศึกษาทำแบบประเมินหลังเสร็จสิ้นการใช้สถานการณ์จำลอง และจัดให้นักศึกษามาเรียนตามปกติกับกลุ่มควบคุมโดยแยกที่นั่งเพื่อป้องกันการบอกต่อแบบประเมิน

2. เครื่องมือเก็บข้อมูลวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย

ส่วนที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมการคิด วิจารณ์ เป็นแบบทดสอบความสามารถในการคิด วิจารณ์ของนักศึกษาพยาบาล ในประเด็นการพยาบาลผู้ป่วยเด็กโรคไข้เลือดออก ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการระบุประเด็นปัญหา 2) ความสามารถในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล 3) ความสามารถในการพิจารณาตัดสินข้อมูล และ 4) ความสามารถในการสรุปข้อมูลอย่างมีเหตุผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้ค่าความถี่ร้อยละ และค่าเฉลี่ย
2. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองโดยใช้Paired t-test
3. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนปกติโดยใช้ Independent t-test

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n=70)

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	63	90
ชาย	7	10
อายุ		
21-22 ปี	58	82.85
23-24 ปี	10	14.29
25-26 ปี	2	2.86
ผลการเรียนเฉลี่ย		
2.50 – 2.99	23	32.86
3.00 – 3.49	46	65.71
3.50 – 4.00	1	1.43

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 90) มีอายุระหว่าง 21 – 22 ปี (ร้อยละ 82.85) ผลการเรียนเฉลี่ย อยู่ในช่วง 3.00 – 3.49 (ร้อยละ 65.71)

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

กลุ่มทดลอง	Mean	SD	D	SD _d	T	df	p
ก่อนทดลอง	5.54	1.40	1.51	1.99	4.5	34	<.001
หลังทดลอง	7.05	1.67					

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{34} = 4.5, p < .001$) โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนปกติ

กลุ่ม	N	Mean	SD	Mean difference	T	df	p
ทดลอง	35	1.97	1.97	.457	.964	68	.339
ควบคุม	35	1.51	1.99				

จากตารางที่ 3 พบว่าคะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนปกติไม่แตกต่างกัน ($t_{68} = .964, p = .339$)

อภิปรายผล

ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL)

จากผลการวิจัยที่ต้องการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) ในประเด็นการพยาบาลเด็กที่ป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกพบว่า หลังจากการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) นักศึกษาพยาบาลมีค่าคะแนนความสามารถการคิดแบบมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งหมายความว่าจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) ส่งผลให้นักศึกษาเกิดความสามารถด้านการคิดแบบมีวิจารณญาณได้ สอดคล้องกับความเห็นของ Jeffries (2005) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการระบุปัญหาที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและตัดสินใจทางการพยาบาล นอกจากนี้ สุพรรณิ กัณห์ติลก และ ตรีชฎา ปุ่นสำเร็จ (2559) ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เสมือนจริง มาใช้สอนในวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ 1 สำหรับนักศึกษาพยาบาลปี 3 พบว่าภายหลังการสอนผู้เรียนได้รับคะแนนเฉลี่ยการตัดสินใจทางคลินิก เพิ่มขึ้น และผู้เรียนประเมินตัวเองว่า การสอนช่วยให้เกิดทักษะการแก้ปัญหาทางการพยาบาลในระดับมาก นอกจากนั้นผู้เรียนทุกคนสรุปสาระการเรียนรู้ในรูปแบบการบันทึกการเรียนรู้ที่ได้รับจากการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถสะท้อนความคิดรวบยอด และเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ได้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมองเห็นภาพรวมของการปฏิบัติทางการพยาบาลเป็นการส่งเสริมความคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) กับนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนแบบปกติ

ผลการวิจัยพบว่าคะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน นั่นก็สมารถอธิบายได้ว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถพัฒนาได้ด้วยการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบ และฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนียะลา ได้มีนโยบายให้ทุกภาควิชา ได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี อย่างต่อเนื่อง ยกตัวอย่างเช่น การให้รูปแบบการเรียนการสอนแบบสะท้อนคิดประจำวันในรายวิชาหลักการพยาบาลและเทคนิคการพยาบาล หรือปฏิบัติเทคนิคและหลักการพยาบาล เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกเชื่อมโยงความรู้จากห้องเรียน สู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาทางการพยาบาล นักศึกษาได้ใช้เวลาในการเรียนมาตลอด 3 ปี ดังนั้น ย่อมได้รับการพัฒนาและปลูกฝังกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณมาเป็นลำดับ สอดคล้องกับ Zarifsanaiy, Amini and Saadat. (2016) ศึกษาผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง (SBL) ช่วย

พัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด เพราะทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ยังต้องการระยะเวลา และความสม่ำเสมอในการพัฒนา อีกทั้งนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีประสบการณ์การการดูแลผู้ป่วยเด็กโรคไข้เลือดออกจากการฝึกปฏิบัติหผู้ป่วยเด็ก ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 1 ชั้นปีที่ 2 อาจส่งผลให้คะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- ทิตินา แชมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- บรรจง อมรชีวิน. (2556). *การคิดอย่างมีวิจารณญาณ: critical thinking*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุพรรณิ กัณห์ถิลก และ ตรีนภา ปุ่นสำเร็จ. (2559). การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เสมือนจริง: การออกแบบการเรียนรู้ทางการพยาบาล. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 9(1), 1-14.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2553). *ปรัชญาการศึกษาสำหรับผู้บริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). *ครบเครื่องเรื่องการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: หัวหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- Cant, R. P. & Cooper, S. J. (2009). Simulation-based learning in nurse education: systematic review. *Journal of Advanced Nursing*, 66(1). 3–15.
- Jeffries, P.R. (2005). Designing, Implementing, and Evaluating: Simulations Used as Teaching Strategies in Nursing. *Nursing Education Perspectives*, 26(2), 96-103.
- Khalaila, R. (2014). Simulation in nursing education: an evaluation of students' outcomes at their first clinical practice combined with simulationsNurse. *Education Today*, 34. 252-258.
- Klassens, E.L. (1988). Improving teaching for thinking. *Nursing Educator*, 13(6), 15-19.
- Lewis, R., Strachan, A. & Smith, M. M. (2012). Is high fidelity simulation the most effective method for the development of non-technical skills in nursing? a review of the current evidence. *The Open Nursing Journal*, 6, 82-89.
- Zarifanaiey, N.; Amini, M. and Saadat, F. (2016). A comparison of educational strategies for the acquisition of nursing student's performance and critical thinking: simulation-based training vs. integrated training (simulation and critical thinking strategies). *British Medical Education*, 16: 294.